

Vergaderjaar 2012–2013

33 400 VIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2013

Nr. 137

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 april 2013

Ik investeer in de ontwikkeling en uitvoering van interventies voor het onderwijs die betrekking hebben op diverse leefstijlonderwerpen. Ik hecht er aan dat dergelijke interventies van goede kwaliteit zijn en worden aangepast op basis van de meeste recente inzichten over de effecten ervan.

Voor scholen die aandacht willen schenken aan alcohol, tabak en drugs is er het preventieprogramma «De gezonde school en genotmiddelen» (DGSG). DGSG is ontwikkeld door het Trimbos-instituut. Naast voorlichting aan leerlingen is er aandacht voor een goed schoolbeleid en het betrekken van ouders. Ook is er binnen het programma speciale aandacht voor het signaleren en begeleiden van leerlingen die problematisch alcohol of drugs gebruiken. DGSG wordt op scholen uitgevoerd door GGD'en en instellingen voor verslavingszorg.

Het Trimbos-instituut heeft de laatste jaren veel geïnvesteerd in onderzoek naar de effectiviteit van de verschillende onderdelen van DGSG. Het programma kent al sinds lange tijd een continu proces van evalueren en aanpassen van de materialen op basis van de nieuwste inzichten.

Op basis van voorlopige resultaten van de meest recente wetenschappelijke onderzoeken naar DGSG zal Trimbos het programma moderniseren. Gebleken is dat interventies met een sterke ouder-component (waarbij ouders en leerlingen tegelijkertijd worden benaderd) goede effecten laten zien. Voorlichting die zich alleen op de leerlingen richt, zonder betrokkenheid van de ouders, blijkt niet effectief.

Ook is gebleken dat door de grote aandacht voor alcohol en tabak de afgelopen jaren in de voorlichting richting jongeren en hun ouders, de sociale norm van deze jongeren is gewijzigd. Leerlingen binnen het primair onderwijs hebben een negatievere houding ontwikkeld ten

aanzien van alcohol en roken. Ook ouders zijn strenger geworden. We zien dat de startleeftijd van beginnen met roken en alcohol de afgelopen jaren is gestegen.

Trimbos zal DGSG op basis van de nieuwste inzichten aanpassen. Een deel van de aanpassingen vindt plaats vóór het schooljaar 2013/2014, een ander deel is voorzien voor de langere termijn.

Aanbod voor leerlingen en ouders

Momenteel bestaat het aanbod voor leerlingen uit voorlichting over alcohol en tabak in de laatste klassen van het primair onderwijs en uit voorlichting over alcohol (klas 1), roken (klas 2) en cannabis (3^e klas) binnen het voortgezet onderwijs.

Primair onderwijs

Na de aanpassingen worden er binnen DGSG voor het primair onderwijs alleen nog gecombineerde ouder-kind interventies aangeboden over roken en alcohol. De lesboekjes voor leerlingen komen te vervallen. Ouderavonden blijven deel uitmaken van het DGSG aanbod. Het advies vanuit het Trimbos-instituut is bovendien om DGSG meer op maat aan te bieden aan basisscholen; geen universele voorlichting maar alleen op basisscholen met een leerlingenbestand waarvan het op basis van epidemiologische gegevens nodig blijkt wel onderwijs te verzorgen over roken en alcohol, of wanneer een school aangeeft dat er problemen zijn rondom middelengebruik (geïndiceerde voorlichting). GGD'en – die DGSG uitvoeren op scholen – en scholen zelf hebben hier het beste zicht op.

Voortgezet onderwijs

Ook binnen het voortgezet onderwijs zullen alleen nog interventies met een duidelijke ouder-component over roken en alcohol worden aangeboden. De huidige module over cannabis gericht op leerlingen in de 3e klas van het voortgezet onderwijs bleek geen effecten te laten zien, deze komt daarom geheel te vervallen. Het aanbod om een goed schoolbeleid te kunnen vormgeven en jongeren met (dreigende) middelenproblematiek beter te kunnen signaleren en begeleiden waarbij drugs één van de onderwerpen is, blijven onderdeel van het aanbod. De resultaten geven aanleiding om met voorrang te werken aan een nieuwe module over blowen voor het voortgezet onderwijs. Daarbij wordt verkend of en hoe een dergelijke module kan worden uitgebreid met andere drugs. Ook zal in de toekomst in de voorlichting meer gedifferentieerd worden naar opleidingsniveau en de daarmee gepaard gaande startleeftijd voor drugs.

Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)

Vanaf komend schooljaar zullen binnen DGSG voor het VSO gecombineerde ouder-kind interventies aangeboden over roken, alcohol en cannabis. Dit aanbod is alleen beschikbaar indien een school tevens meedoet aan een onderzoek naar de effectiviteit van het materiaal.

Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO)

Voor het MBO is binnen DGSG vanaf komend schooljaar een student interventie beschikbaar over roken, drinken en drugs.

Aanbod voor alle scholen: goed schoolbeleid en signaleren en begeleiden

Voor scholen is er vanaf komend schooljaar het volgende aanbod om een goed schoolbeleid te kunnen vormgeven en jongeren met (dreigende) middelenproblematiek beter te kunnen signaleren en begeleiden:

- Handleidingen voor het organiseren van ouderavonden (primair onderwijs);
- De training signaleren en begeleiden (primair onderwijs);
- De training signaleren en begeleiden, inclusief handleiding (voortgezet onderwijs);
- De e-learning vroegsignalering voor personeel op het VSO;
- De e-learning vroegsignalering voor personeel op het MBO;
- Reglementering, inclusief voorbeeldreglement (voor primair onderwijs, voortgezet onderwijs, VSO en MBO);

Het Trimbos-instituut zal de scholen die met DGSG werken over deze wijzigingen informeren via de GGD'en en instellingen voor verslavingszorg die DGSG voor deze betreffende scholen uitvoeren.

Ik ga er van uit dat DGSG ook in de toekomst blijvend zal worden verbeterd en geoptimaliseerd op basis van de nieuwste inzichten.

De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M.J. van Rijn